



# ISTRAŽIVANJE RAZVIJENOSTI MEHANIZAMA LOKALNE OMLADINSKE POLITIKE

RASINSKI OKRUG  
NIŠAVSKI OKRUG  
POMORAVSKI OKRUG  
ŠUMADIJSKI OKRUG

FEBRUAR,  
2025.

**Autorka: YOUth Can agency**

**Urednica: Anica Stamenković**

**Saradnici/e: Teodora Dedić, Nikola Bogojević i  
Aleksandra Milutinović**



# UVOD:



Ovim istraživanjem smo želeli/e da prikupimo relevantne informacije o implementaciji omladinske politike u Srbiji, sa posebnim fokusom na 26 opština koje pripadaju Rasinskom okrugu, Nišavskom okrugu, Pomoravskom okrugu i Šumadijskom okrugu. Prikupljeni podaci nam omogućavaju uvid u status i efikasnost institucija koje se bave mladima na lokalnom nivou, kao i u dostupnost resursa i podrške za omladinske inicijative. Cilj je da se sagleda stanje u vezi sa ključnim pitanjima poput formiranja Kancelarija za mlade, postojanja Saveta za mlade, kreiranja Lokalnih akcionih planova za mlade, kao i dodela sredstava za omladinsku politiku.

U okviru ovog istraživanja, obratili smo se sa zahtevom za slobodan pristup informacijama od javnog značaja. Na osnovu odgovora na pitanja koja se odnose na formiranje omladinskih tela, budžetska sredstva i raspoložive omladinske prostore, dolazimo do podataka koji će pomoći u analizi trenutnog stanja omladinske politike u ovim opštinama.

Prikupljene informacije pružiće osnovu za predlaganje konkretnih mera i programa koji mogu doprineti boljoj implementaciji omladinske politike i stvaranju boljih uslova za razvoj mladih u Srbiji.



# PITANJA:

1. Da li u vašoj opštini/gradu postoji formirana Kancelarija za mlade? Ukoliko postoji, kada je osnovana?
2. Da li Kancelarija za mlade ima svog koordinatora/ku, i koja je godina rođenja koordinatora/ke?
3. Da li u vašoj opštini/gradu postoji formiran Savet za mlade? Ukoliko da, koliko članova ima i koja su njihova godišta?
4. Kada je osnovan Savet za mlade?
5. Da li postoji normirana procedura ko čini savet za mlade i na koji način se biraju članovi saveta za mlade? Ko trenutno čini personalni sastav saveta za mlade i na koji način su izabrani (javnim konkursom, imenovanje i sl)? Da li su mladi iz udruženja sastav Saveta? Da li su mladi iz osetljivih i marginalizovanih grupa u sastavu Saveta?
6. Da li jedinica lokalne samouprave ima kreiran Lokalni akcioni plan za mlade, kada je kreiran i do kada važi?
7. Ukoliko jedinica lokalne samouprave nema kreiran Lokalni akcioni plan za mlade, da li ima predviđena sredstva u budžetu za 2025. godinu za kreiranje dokumenta?
8. Da li je vaša opština/grad u protekle 3 godine imala predviđena sredstava za lokalnu omladinsku politiku? Ukoliko da, koliki je bio iznos toga? Koliki je procenat sredstava na ovom programu u odnosu na ukupnu rashodnu stranu opštinskog/gradskog budžeta?
9. Na koji način se troše sredstva iz ovog programa? Da li se ona odnose samo na rad kancelarije za mlade ili postoje programi i projekti za udruženja koja sprovode lokalnu omladinsku politiku? Ukoliko postoji konkurs za udruženja mladih i za mlade, koliki je iznos sredstava koji su dodeljeni na konkursima za udruženja za realizaciju lokalne omladinske politike u prethodne 3 godine? (2022,2023,2024)
10. Da li postoji omladinski prostor u vlasništvu lokalne samouprave? Ukoliko postoji, koliki je prostor i da li je i čime opremljen?

# OKRUZI I OPŠTINE:

## RASINSKI

Aleksandrovac  
Brus  
Varvarin  
Kruševac  
Trstenik  
Ćićevac

Aleksinac  
Gadžin Han  
Doljevac  
Merošina  
Ražanj  
Svrljig  
Niš

## NIŠAVSKI

## POMORAVSKI

Despotovac  
Paraćin  
Jagodina  
Svilajanc  
Rekovac  
Ćuprija

Arandjelovac  
Batočina  
Knić  
Kragujevac  
Rača  
Topola  
Lapovo

## ŠUMADIJSKI





**SAVET ZA MLADE  
KANCELARIJA ZA MLADE  
LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE**

## **Savet za mlade**

Saveti za mlade su savetodavna tela osnovana pri lokalnim samoupravama, koja imaju zadatak da pružaju podršku donošenju i sprovođenju odluka vezanih za mlade. Njihova uloga uključuje predlaganje mera i aktivnosti koje unapređuju položaj mladih, učešće u kreiranju i praćenju lokalne omladinske politike kao i podsticanje dijaloga između mladih i lokalnih vlasti.

Članovi saveta obično uključuju predstavnike lokalne uprave, omladinskih organizacija, škola i drugih relevantnih aktera.

## **Kancelarija za mlade**

Kancelarije za mlade (KZM) su operativne jedinice u okviru lokalnih samouprava, koje služe kao tačka podrške mladima. KZM organizuju edukativne, kulturne, sportske i volonterske programe, informišu mlade o prilikama za obrazovanje, zapošljavanje i učešće u društvenom životu, povezuju mlade sa različitim institucijama i organizacijama koje sprovode programe za mlade u zajednici.

Kancelarije za mlade igraju ključnu ulogu u sprovođenju projekata i programa koji su deo lokalnih akcionih planova za mlade.

## **Lokalni akcioni plan za mlade (LAPM)**

Lokalni akcioni planovi za mlade su strateški dokumenti koje izrađuju lokalne samouprave u cilju definisanja prioriteta i aktivnosti za unapređenje položaja mladih u zajednici. Oni obuhvataju:

- Analizu trenutnog stanja i potreba mladih na lokalnom nivou.
- Postavljanje ciljeva u oblastima poput obrazovanja, zapošljavanja, zdravlja, kulture i učešća u društvenom životu.
- Planiranje konkretnih aktivnosti i budžetskih sredstava za njihovu realizaciju.

LAPM je važan instrument za usklađivanje lokalnih aktivnosti sa Strategijom za mlade.

## Finansiranje omladinskih aktivnosti na lokalnom nivou

Jedan od ključnih segmenata našeg istraživanja bio je usmeren na finansiranje programa za mlade, sprovođenje aktivnosti i podršku lokalnim inicijativama kroz budžete lokalnih samouprava. Cilj je bio da se utvrdi u kojoj meri lokalne vlasti odvajaju sredstva za mlade i kako se ta sredstva koriste. U okviru ovog segmenta, lokalne samouprave bile su upitane koliko novca izdvajaju iz svojih budžeta za:

- Razvoj i sprovođenje programa za mlade, uključujući edukativne, kulturne, sportske i druge aktivnosti.
- Podršku lokalnim omladinskim inicijativama, poput projekata organizacija mladih i neformalnih grupa.
- Rad Kancelarija za mlade i realizaciju Lokalnih akcionih planova za mlade.

Dobijeni podaci pružaju uvid u to kako se finansijski resursi distribuiraju i koje oblasti omladinske politike su prioritetne u različitim lokalnim zajednicama. Posebna pažnja posvećena je analiziranju:

- Razlika u izdvajanjima među opštinama i gradovima.
- Učestalosti i vrsti aktivnosti koje se finansiraju.
- Stepenu participacije mladih u odlučivanju o trošenju sredstava namenjenih njima.

Ovaj segment istraživanja omogućava identifikaciju dobrih praksi, kao i ukazivanje na izazove u finansiranju omladinskih aktivnosti na lokalnom nivou. Na osnovu rezultata, moguće je predložiti preporuke za unapređenje politike finansiranja mladih u lokalnim zajednicama.





# **RASINSKI OKRUG**

# ALEKSANDROVAC:

SAVET ZA MLADE	
KANCELARIJA ZA MLADE	
LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE	



## FINANSIRANJE:

2024- 0 RSD

2023- 0 RSD

2022- 0 RSD

# BRUS:

SAVET ZA MLADE	
KANCELARIJA ZA MLADE	
LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE	



## FINANSIRANJE:

**2024- 0 RSD**

**2023- 0 RSD**

**2022- 150.000 RSD**

# VARVARIN:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 500.000 RSD**

**2023- 500.000 RSD**

**2022- 300.000 RSD**

# KRUŠEVAC:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2023- 6.237.000 RSD**

**2022- 4.114.000 RSD**

**2021- 3.191.000 RSD**

# TRSTENIK:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 4.490.000 RSD**

**2023- 3.074.492 RSD**

**2022- 4.350.635 RSD**

# ĆÍĆEVAC:

SAVET ZA MLADE	
KANCELARIJA ZA MLADE	
LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE	



## FINANSIRANJE:

**2024- 0 RSD**

**2023- 0 RSD**

**2022- 0 RSD**



# NIŠAVSKI OKRUG



# ALEKSINAC:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 7.280.000 RSD**

**2023- 9.042.000 RSD**

**2022- 9.605.000 RSD**

# GADŽIN HAN:

SAVET ZA MLADE	
KANCELARIJA ZA MLADE	
LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE	



## FINANSIRANJE:

2024- 0 RSD

2023- 0 RSD

2022- 0 RSD

# DOLJEVAC:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 400.000 RSD**

**2023- 480.000 RSD**

**2022- 500.000 RSD**

# MEROŠINA:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 0 RSD**

**2023- 0 RSD**

**2022- 0 RSD**

# RAŽANJ:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 435.000 RSD**

**2023- 435.000 RSD**

**2022- 435.000 RSD**

# SVRLJIG:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 0 RSD**

**2023- 0 RSD**

**2022- 0 RSD**

# NIŠ:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 5.500.000 RSD**

**2023- 1.500.000 RSD**

**2022- 8.500.000 RSD**



# **POMORAVSKI OKRUG**



# DESPOTOVAC:

SAVET ZA MLADE	
KANCELARIJA ZA MLADE	
LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE	



## FINANSIRANJE:

2024- 130.000 RSD

2023- 130.000 RSD

2022- 110.000 RSD

# PARAĆIN:

SAVET ZA MLADE	
KANCELARIJA ZA MLADE	
LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE	



## FINANSIRANJE:

2024- 0 RSD

2023- 0 RSD

2022- 0 RSD

# JAGODINA:

SAVET ZA MLADE	
KANCELARIJA ZA MLADE	
LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE	



## FINANSIRANJE:

**2024- 110.000 RSD**

**2023- 110.000 RSD**

**2022- 110.000 RSD**

# SVILAJNAC:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 0 RSD**

**2023- 0 RSD**

**2022- 0 RSD**

# REKOVAC:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2025- 1.456.799 RSD**

**2024- 0 RSD**

**2023- 0 RSD**

**2022- 0 RSD**

# ĆUPRIJA:

SAVET ZA MLADE	
KANCELARIJA ZA MLADE	
LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE	



## FINANSIRANJE:

**2024- 2.240.000 RSD**

**2023- 1.870.000 RSD**

**2022- 1.955.000 RSD**



# ŠUMADIJSKI OKRUG

# ARANĐELOVAC:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 1.582.000 RSD**

**2023- 1.720.000 RSD**

**2022- 1.620.000 RSD**



# BATOČINA:

SAVET ZA MLADE	
KANCELARIJA ZA MLADE	
LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE	



## FINANSIRANJE:

**2024- 850.000 RSD**

**2023- 700.000 RSD**

**2022- 700.000 RSD**

# KNIĆ:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 100.000 RSD**

**2023- 100.000 RSD**

**2022- 100.000 RSD**

# KRAGUJEVAC:

SAVET ZA MLADE	
KANCELARIJA ZA MLADE	
LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE	



## FINANSIRANJE:

**2024- 2.000.000 RSD**

**2023- 2.000.000 RSD**

**2022- 2.000.000 RSD**

# RAČA:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 0 RSD**

**2023- 0 RSD**

**2022- 0 RSD**

# TOPOLA:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2023- 500.000 RSD**

**2022- 700.000 RSD**

**2021- 550.000 RSD**

# LAPOVO:

<b>SAVET ZA MLADE</b>	
<b>KANCELARIJA ZA MLADE</b>	
<b>LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE</b>	



## FINANSIRANJE:

**2024- 0 RSD**

**2023- 0 RSD**

**2022- 0 RSD**



# **OMLADINSKI PROSTORI**

# OMLADINSKI PROSTORI:

Omladinski prostori predstavljaju ključne tačke okupljanja, razvoja i aktivizma mladih ljudi. Ovaj rad istražuje značaj postojanja omladinskih prostora i njihov uticaj na mlade ljude, kao i analizu trenutne situacije u opštinama koje smo istražili.

## 1. Istraživanje trenutne situacije:

Prema našem istraživanju, većina opština koje smo obuhvatili nema omladinske prostore namenjene isključivo mladima. Ovo predstavlja značajan problem jer mladima nedostaju adekvatna mesta za okupljanje i razvoj.

## 2. Socijalni razvoj:

Omladinski prostori omogućavaju mladima da se druže, sklapaju nova prijateljstva i jačaju svoje socijalne veštine. Ovo je posebno važno u savremenom društvu gde digitalna komunikacija često zamenjuje lične kontakte.

## 3. Edukacija i razvoj veština:

Mnoga omladinska udruženja i centri nude različite edukativne programe, radionice i kurseve. Mladi mogu naučiti nove veštine koje im mogu koristiti u budućem obrazovanju ili karijeri.

## 4. Podsticanje kreativnosti:

Kreativni izrazi poput muzike, likovne umetnosti, plesa i pisanja često se promovišu u omladinskim prostorima. Mladi imaju priliku da istraže svoje talente i razviju svoju maštu.

## 5. Aktivizam i društvena angažovanost:

Omladinski prostori često služe kao centri za aktivizam gde mladi mogu organizovati kampanje, učestvovati u volontiranju i doprinositi svojoj zajednici.

Omladinski prostori igraju vitalnu ulogu u razvoju mladih ljudi, pružajući im prilike za socijalni, edukativni, kreativni i aktivistički razvoj. Njihovo postojanje je od suštinskog značaja za zdrav razvoj zajednica i za osnaživanje budućih generacija. Naše istraživanje pokazuje da je hitno potrebna veća podrška i ulaganje u omladinske prostore u opštinama kako bi se obezbedila svetlija budućnost za mlade.



# PREPORUKE:

- **Povećanje finansijske podrške:** Omogućiti stabilne i adekvatne budžete za programe namenjene mladima kroz lokalne samouprave.
- **Osnivanje omladinskih saveta:** Formirati lokalne omladinske savete sastavljene od mladih ljudi kako bi direktno učestvovali u donošenju odluka koje ih se tiču.
- **Edukacija i obuka zaposlenih:** Organizovati obuke i seminare za zaposlene u lokalnim samoupravama kako bi bolje razumeli potrebe i probleme mladih.
- **Umrežavanje i saradnja:** Podsticati saradnju između lokalnih organizacija, škola, univerziteta i omladinskih centara radi boljeg koordiniranja omladinskih aktivnosti.
- **Transparentnost u radu:** Osigurati transparentnost u radu lokalnih vlasti kroz redovno objavljivanje izveštaja o sprovedenim aktivnostima i uloženim sredstvima u omladinske programe.
- **Kreiranje prostora za mlade:** Ulagati u izgradnju i opremanje omladinskih centara i prostora koji su isključivo namenjeni mladima.
- **Podrška omladinskom aktivizmu:** Pružiti podršku omladinskim inicijativama i projektima kroz grantove, savete i mentorski program.
- **Unapređenje informisanja:** Osnovati informativne centre za mlade i kreirati digitalne platforme na kojima će mladi moći da dobiju sve relevantne informacije o aktivnostima i programima.
- **Podrška zapošljavanju mladih:** Razviti programe za podršku zapošljavanju mladih, uključujući stručne prakse, obuke i savetodavne usluge.
- **Monitoring i evaluacija:** Uspostaviti sistem za praćenje i evaluaciju omladinskih programa kako bi se kontinuirano procenjivala njihova efikasnost i prilagođavala strategija prema potrebama mladih.

**Naša organizacija dobila je podršku Vlade Švajcarske kroz projekat „Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT”, koji sprovode Helvetas Srbija i Građanske inicijative. Mišljenje koje je izneto u ovom istraživanju je mišljenje autora i ne predstavlja nužno i mišljenje Vlade Švajcarske, Helvetasa ili Građanskih inicijativa.**

**„Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT” je projekat Vlade Švajcarske čiji je cilj aktivno građansko društvo u kome građani više učestvuju u procesu donošenja odluka, naročito na lokalnom nivou.**

